

ISSN 2181-7138

МУАЛЛИМ ХАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИУ

Илимий-методикалық журнал

2023

5-сан

*Ўзбекистан Республикасы Министрлер Кабинети жапындагы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз хәм хабар агентлиги тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гууалық берилген.*

Нөкис

Исмаилова З. Ёшларни ижтимоий фаоллиги ва ташаббускорлиги асосида маънавий-ахлоқий компетентлигини ривожлантириш	163
Nizamova Sh.I. Ta'lim tizimini boshqarishda inson resurslaridan foydalanish	171
Mahkamov U. Bo'lajak o'qituvchilarning tarbiyaviy ishlarga tayyorlash xususiyatlari	178
Ражабов Ф.Т. "Замонавий педагогик ёндашувлар" тушунчаси ва унинг педагогик мазмуни	184
Saparboyeva D.S. Kitob o'qish-ma'naviyatning asosiy mezonlari	189
Utamuradov U.M. O'quvchilarda huquqiy kompetensiyalarni shakllantirish pedagogik muammolari	194
Султанов Е.Қ. Бўлажак қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг касбий компетенциясини виртуал (график визуализация ва 3d-модел) технологиялари ва мософавий таълимдан фойдаланиш орқали методикасини такомиллаштириш	198
Халиков А.А. Бўлажак ўқитувчиларни касбий жиҳатдан шакллантиришнинг асосий босқичлари	207
Султанов Е.Қ. Компетенцияга асосланган ёндашув асосида қишлоқ хўжалиги йўналиши талабаларнинг мустақил ишларини бажариши ҳақида	212
Абдуллаева Н.М. Тенденции в развитии образования	220
Сафарова С. О. Глобальные экологические проблемы и пластиковая жизнь или один миллиард пластиковых индийских слонов	230
Sotiboldiyeva M.Q., Maxmanazarova N.I. The effect of ict tools in teaching writing for students	236
Mirzohidova N., Jontemirova Yu. The importance of material designing in development of efl classroom	241

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲАМ РУУХИЙЛИК ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИҲ, ФИЛОСОФИЯ

Жамолдинова О.Р. Гендер тенгликка эришиш демократик кадрият	246
Aripova Z. Falsafa fanining predmeti, mazmuni va jamiyatdagi roli	254
Рахимова Г.С. Совет ҳокимияти саноатлаштириш сиёсатининг экологик ҳолатга таъсири	258
Абдурахимова Т.А. Болонья келишувининг генезиси ва эволюцияси	266
Qosimov D.A. O'zbekistonda iqtisodiy islohotlarning oqibatlari	275

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Shukurov A.U. Elektron ta'limda bulutli tizimning rivojlanish bosqichlari va zamonaviy holati	280
Baymuradova S.E. Geografiya ta'limiga masofaviy ta'lim texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-metodik ta'minotini takomillashtirish	286
Mirzayeva L.E. Geografiya ta'limida elektron axborot ta'lim vositalaridan foydalanish – ta'lim jarayoni samaradorligini ta'minlash omili sifatida	292
Ergashev N.G. Raqamli texnologiyalar sharoitida talabalarga texnik tizimlarni iyerarxik o'qitishning ilmiy-metodik tizimini tashkil qilish modeli	298
Mamatxunov Yo.A. Fizika fanidan laboratoriya ishini PHET dasturi yordamida a4 format metodi orqali tushuntirish (magnit yordamida induksion tok hosil qilish) mavzu misolida	305
Umarov A.V. Ta'limni axborotlashtirish sharoitida bo'lajak muhandis-pedagoglarni mediamadaniyatini rivojlantirish modeli	309
Maxmudov F. Bir o'zgaruvchili ko'phadlar	323

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING TARBIYAVIY ISHLARGA TAYYORLASH XUSUSIYATLARI

Mahkamov U.

*Chirchiq davlat pedagogika universiteti
professori, pedagogika fanlari doktori*

Tayanch so'zlar: o'qituvchi, o'quvchi, tarbiya, maktab, qobiliyat, sinf rahbari, muloqat, metod, tafakkur, murabbiy, ma'naviyat, madaniyat, yangi O'zbekiston, barkamol avlod.

Ключевые слова: учитель, ученик, образование, школа, способности, классный руководитель, общение, метод, мышление, наставник, духовность, культура, новый Узбекистан, совершенное поколение.

Key words: teacher, student, education, school, abilities, class teacher, communication, method, thinking, mentor, spirituality, culture, new Uzbekistan, perfect generation.

Bugungi kunda sog'lom va barkamol avlodni tarbiyalab voyaga yetkazishda davlat va jamiyat tomonidan ko'rsatiladigan yordam va madadni kuchaytirish, mazkur jarayonlar uchun mas'ul bo'lgan sog'liqni saqlash, ta'lim, madaniyat, ijtimoiy muhofaza muassasalarida zamonaviy talablarga javob beradigan shart-sharoitlarni yaratish kabilar davlat siyosatining ustivori hisoblanadi. Albatta ularni amalga oshirishda o'qituvchining tashkilotchiligi va ular bilan uzviy ravishda tarbiyaviy ishlarni amalga oshirishi muhim o'rin tutadi.

O'qituvchilarining o'quvchi shaxsiga ta'sir etishi ularning dunyoqarashini kengaytiradi va iqtisodiy, huquqiy, axloqiy va ekologik ta'limga oid bilimlarni, madaniy saviyasini, ish tajribasi kabilarni rivojlantiradi. Unda milliy ong va ma'naviy zaminni barpo etadi. Ushbu jarayonda maktab o'qituvchilari va o'quvchilarning mehnat vazifasini aniq taqsimlashi, uni aniq bajarilishida, ularning qobiliyatini yaxshi anglashi, tarbiya samaradorligini oshiradi va ta'sirchanligi natijali bo'ladi. O'qituvchilari tarbiya ishlarini boshqarishda o'quvchilar o'rtasida axloqsizlik va subutsizlik, ijtimoiy hasad kabi salbiy illatlarni bartaraf etishlarida quyidagilarni amalga oshirishlari maqsadga muvofiqdir.

1. *Har bir ishda adolatli bo'lish.* O'quvchilarga doimo adolatli, to'g'ri, haqiqatparvar, o'tkir aql, sof mulohaza, toza ko'ngil, olijanob va mard bo'lish xususiyatlarini shakllantish muhim o'rin tutadi. Chunki, dunyoda adolatparvarlikdan ko'ra ko'rkamroq xulq va tabiat yo'qligini ularga